

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2201/2020
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Илија Кантар, адвокат из ..., против туженог Предузећа за унутрашњу и спољну трговину „Аудиотел“ ДОО, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Небојша Ђокић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 185/19 од 29.11.2019. године, у седници већа одржаној 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 185/19 од 29.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2798/10 од 22.05.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је поништено као незаконито решење туженог бр. .. од 11.04.2007. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде штете због неисплаћених зарада, исплати износ од 5.125.139,78 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке тужба је одбачена у делу у којем је тражено да се обавезе тужени да тужиљи плати припадајуће доприносе на зараде на период од априла 2007. године до децембра 2017. године. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 404.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 185/19 од 29.11.2019. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2798/10 од 22.05.2018. године у ставу првом, другом и четвртм изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 506. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11....18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је потпуно и правилно применио одредбе процесног закона које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, и оценио жалбене наводе од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, па се неосновано ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код туженог на радном месту ... по уговору о раду од 12.07.2002. године. Тужени је дана 05.04.2007. године донео упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, које је тужиљи уручено 10.04.2007. године. Решењем туженог од 11.04.2007. године, тужиљи је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 3. Закона о раду, због непоштовања радне дисциплине, које се састоји у томе што је неовлашћено одсуствовала са рада у периоду од 19.03.2007. године до 30.03.2007. године када је отворила боловање. У образложењу решења је наведено да је запослена без питања и сагласности директора привредног друштва, као јединог овлашћеног лица, одсуствовала са рада у периоду од 19.03. до 30.03.2007. године.

Током поступка је утврђено да је тужиља радила на проналаску новог уређаја заједно са ББ, те да је у поступку пријаве проналаска код Завода за интелектуалну својину, између њих настао сукоб у вези са тим ко ће бити означен као проналазач у патентној пријави, након чега јој је ББ саопштио да не долази на посао док он са директором не реши питање пријаве проналаска. Тужиља је одсуствовала са рада у периоду од 19.03.2007. године до 29.03.2007. године, а од 30.03.2007. године била је привремено спречена за рад због болести све до 22.05.2007. године. Организација рада код туженог била је неформална, а запослени су користили годишње одморе по усменом одобрењу претпостављених. Лице са којим је тужиља сарађивала, ББ, није у радном односу код туженог, али је то лице поступало као лице које је овлашћено од власника и директора туженог да поступа према запосленима као њихов неформални руководилац и тужиља је обављајући своје послове, поступала по његовим налозима. До спорног догађаја, тужиљи је одобравао одморе, одсуства и службена пут, са чим је директор туженог био упознат.

Висина накнаде штете у виду изгубљене зараде за период незаконитог престанка радног односа, утврђена је из налаза и мишљења судског вештака за економско – финансијску област, умањена за приходе које је тужиља остварила код другог послодавца.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је решење туженог којим је тужиљи отказан уговор о раду, поништено као незаконито и обавезан тужени да тужиљу врати на рад, те да јој због незаконитог престанка радног односа, накнади штету у висини изгубљене зараде. У конкретном случају, тужиљи је отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине и понашања због кога не може да настави рад код послодавца, имајући у виду да је без питања и сагласности директора била одсутна са рада у периоду од 19.03.2007. до 30.03.2007. године. Међутим, како је тужиља престала да

долази на рад по иницијативи свог непосредног руководиоца због настале ситуације у вези са пријавом проналска, са чим је био упознат директор туженог, а да је уобичајена пракса код туженог није била да се годишњи одмори користе по решењу у смислу члана 75. Закона о раду, правилна је оцена нижестепених судова да одсуство тужиље са рада није самоиницијативно (неовлашћено) и неоправдано. Такво понашање није пратила свест о непоштовању радне дисциплине, јер тужиља није долазила на посао у оправданом уверењу да користи годишњи одмор, због чега јој је незаконито отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 3. Закона о раду. Отказ је незаконит и због тога што тужени није поштовао законом прописан поступак из члана 180. Закона о раду, јер од уручења упозорења није оставио тужиљи прописан рок од пет радних дана за изјашњење о разлозима за отказ, чиме је повређено право тужиље на одбрану. Сходно наведеном, наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Како је тужиљи незаконито престао радни однос, тужени је у обавези да је врати на рад, на основу члана 191. став 1. Закона о раду. Такође, услед незаконитог решења о отказу уговора о раду, тужиља није могла да ради и оствари зараду коју би остварила по редовном току ствари, због чега је тужени у обавези да јој накнади штету, у смислу члана 191. став 2. Закона о раду, у неспорној висини утврђеној из налаза и мишљења судског вештака.

Наводима ревизије, оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања и оцена изведених доказа, што у смислу члана 407. став 2. ЗПП, није дозвољен ревизијски разлог.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић